Slovenský zväz záhradkárov, Základná organizácia Dolné Vestenice,

972 23 Dolné Vestenice

Obec Dolné Vestenice
Dátum: - 8. 06. 2022
Číslo záznamu: | Číslo spisu:
Prílohy: | Vybavuje:

Okresný úrad Bánovce nad Bebravou
odbor starostlivosti o životné prostredie
Námestie Ľ. Štúra 7/7
957 01 Bánovce nad Bebravou

Dolné Vestenice 08. 06. 2022

OKRESNÝ ÚRAD
BÁNOVCE NAD BEBRAVOU
- 2 -
Dňa: 09 -06- 2022
OU-BN-OSZP-2022/014328/2022 | Číslo spisu:
Prílohy/listy: | Vybavuje:

Odvolanie

proti Rozhodnutiu zo zisťovacieho konania vydanému dňa 25. 05. 2022, v konaní Okresným úradom Bánovce nad Bebravou, odborom starostlivosti o životné prostredie, ktorým rozhodol, že zmena navrhovanej činnosti „Rozšírenie závlahy pre pestovateľský sad – POMI-LÁTKOVCE“, doplnená Znaleckým posudkom č. 5/2017 vo veci posúdenia stavu podzemnej vody v katastri obce Dolné Vestenice a o Záverečnú správu z hydrogeologického prieskumu sa nebude posudzovať podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Slovenský zväz záhradkárov, základná organizácia Dolné Vestenice, podáva odvolanie voči rozhodnutiu číslo OU-BN-OSZP-2022/000371-045, ktoré vydal dňa 25. 05. 2022 Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor starostlivosti o životné prostredie z nasledovných dôvodov:

1./ Pre navrhovanú činnosť Rozšírenie závlahy pre pestovateľský sad POMI Látkovce, podľa nášho názoru, k dnešnému dňu nebol v zisťovacom konaní dostatočne posúdený vplyv tejto činnosti na životné prostredie a obyvateľov obce Dolné Vestenice.

Žijeme v katastri obce Dolné Vestenice a ako obyvatelia tejto obce vnímame dosahy čerpania vody zo strany spoločnosti POMI, s.r.o., Látkovce do Látkoviec. Spoločnosť POMI totiž vodu čerpá už od roku 2018. Už v mesiaci júl 2018 sme zaznamenali pokles vody v studniach. Predpokladáme, že nielen vplyvom klimatických zmien prejavujúcich sa zvýšeným suchom, ale aj odčerpávaním vody z katastra obce Dolné Vestenice /z jednej doliny „Dolné Vestenice“ cez kopec do druhej doliny „Látkovce“/ došlo k zhoršeniu situácie v Dolných Vesteniciach v súvislosti s týmto čerpaním vody v posledných rokoch. S uvedeným konštatovaním sa stotožňujeme vzhľadom na vývoj situácie v Dolných Vesteniciach, existuje tu totiž priama časová súvislosť poklesu vody v studniach obyvateľov.

Aj v roku 2019 došlo k situáciám odstavovania vody pre obyvateľov v nočných hodinách, dopĺňanie vody do vodojemu bolo riešené dovozom vody v autocisternách.

To, že odber vody spoločnosťou POMI spôsobil pokles vody v katastri obce Dolné Vestenice vidno evidentne na jazierku, ktoré sa nachádza v areáli bývalého družstva – hladina je dlhodobo poklesnutá o cca 80 cm?! Jazierko patrí do okruhu majetku, ktoré

má spoločnosť POMI, s.r.o., v prenájme od š. p. Hydromeliorácie.

Najmä v západnej časti katastra obce Dolné Vestenice sú vyschnuté studničky, ktoré sme v nedávnej minulosti vnímali ako bežnú súčasť nášho katastra. Z katastra obce prakticky vymizli mokrade.

Dlhodobo vnímame aj nízke stavy vody v koryte rieky Nitrica.

Minimálne uvedené skutočnosti a postrehy nás, obyvateľov, poukazujú na meniacu sa realitu života v katastri obce Dolné Vestenice v posledných rokoch.

2./Pre nás, obyvateľov obce Dolné Vestenice, je známa skutočnosť, že v katastrálnom území obce Dolné Vestenice sa nachádzajú aj chránené územia.

Obec Dolné Vestenice je dotknutou obcou, čo sa týka vyhlásených chránených území európskeho významu v Trenčianskom kraji – Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Strážovské vrchy na roky 2019 - 2048 /Štátna ochrana prírody SR/ 8. apríl 2019.

Obec patrí aj k oblastiam realizácie projektu „Obnova endemických druhov rastlín a alpského biogeografického regiónu. V genofondovej ploche – Dolné Vestenice – Višnica – sa nachádzajú porasty biotopov európskeho významu: Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží /dôležité stanovištia Orchedaceae/ a Tr5 Suché a dealpínske travinno - bylinné porasty. Vyskytujú sa tu chránené druhy rastlín – poniklec veľkokvetý a druhy vstavačovitých – hmyzovník muchovitý, vstavač vojenský.

K európsky významným chráneným druhom rastlín patrí poniklec veľkokvetý a kriticky ohrozený druh čeľade vstavačovitých jazýčkovec jadranský. Poniklec sa vyskytuje juhozápadne od obce na lokalite Záviničie a jazýčkovec v presvetlených častiach lesov.

V ekotónových spoločenstvách /skupiny a solitérne kríky a stromy mimo lesov/, najmä na lúkach, hniezdia dva významné druhy vtákov: strakoš obyčajný a penica jarabá, ktoré patria k chráneným druhom európskeho významu. Do kategórie chránených druhov európskeho významu patria aj niektoré netopiere. Objavuje sa netopier fúzatý, večernica pozdná a raniak hrdzavý.

3./ Rozporujeme vyjadrenie Okresného úradu Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie – úsek štátnej vodnej správy – str. 5/28 Rozhodnutia: *„Obyvatelia obce Dolné Vestenice sú zásobovaní pitnou vodou z vodných zdrojov Hradište – Šiare a Hradište – Lúhy, ktoré sú dotované vodou s vyčleneného samostatného čiastkového rajónu „karbonatického komplexu mezozoika chočského príkrovu medzi Uhrovcom a Hradišťom“.*

Prevádzkovateľom vodárenských zdrojov Šiare, Lúhy, Hradište – studne 1 - 6 je Západoslovenská vodárenská spoločnosť. Obec Dolné Vestenice nie je zásobovaná vodou zo zdroja Hradište – Šiare.

Obec Dolné Vestenice je zásobovaná pitnou vodou zo zdroja Hradištnica a z vodárenského zdroja a. s. VEGUM.

4./ Rozporujeme aj časť Rozhodnutia - Popis zmeny navrhovanej činnosti – str. 3/28 sa uvádza:*„Predmetom zmeny navrhovanej činnosti „Rozšírenie závlahy pre pestovateľský sad – POMI – LÁTKOVCE“ /ďalej len zmeny navrhovanej činnosti/ je rozšírenie trasy závlahového vodovodu predĺžením vybudovaného závlahového systému, ktorý by mal vytvoriť lepšie*

podmienky na zvýšenie výnosov a kvality produkovaného ovocia – jabĺk vrátane veľmi dôležitej ochrany pestovateľských sadov na rozlohe 30 ha proti mrazu. Zmena navrhovanej činnosti spočíva v rozšírení závlahového systému š.p. Hydromeliorácie v katastrálnom území Dolné Vestenice a jeho prepojenie závlahovým potrubím dĺžky 3 997 m so závlahovým systémom pestovateľského sadu Látkovce s ukončením v akumulačnej nádrži na pozemkoch navrhovateľa. Pôvodný závlahový systém bude podrobený funkčnej skúške, pričom budú na trase vykonané opravy poškodených zariadení a potrubí v potrebnom rozsahu. Rozšírenie závlahy predstavuje líniovú stavbu na poľnohospodárskych pozemkoch č. 1752 – urbár, 811, 1754, 1762, 1782, 1997 v k. ú. Dolné Vestenice a 110/1, 103/3, 5, 6, 7, 10, 11, ďalej 80, 9/, 95/1, 141, 136/1, 112, 147, 1811 a 145/10, 12, 13 v k. ú . Látkovce."

Popis uvádza, čo sa bude robiť. Spoločnosť POMI predsa vodu už čerpá. Na skutočnosť, že vodu spoločnosť POMI už dlhodobo čerpá, sme poukazovali vo viacerých stanoviskách. Uvedenú skutočnosť uvádzame aj dnes. V katastri obce Dolné Vestenice je natiahnutá hrubá modrá hadica, ktorá je napojená na pôvodnú závlahu a je ťahaná do Látkoviec, pričom v Látkovciach je hadica zakopaná aj v zemi. Naše stanoviská ohľadom dopadu čerpania vody na životné prostredie a ľudí katastra Dolné Vestenice vychádzajú už z reality hodnotenia tohto obdobia, t. j. čerpania vody.

5./ Sme v značnej miere znepokojení situáciou vo vzťahu k a. s. VEGUM, na str. 7/28 Rozhodnutia sa uvádza:

„VEGUM a. s., Dolné Vestenice ako prevádzkovateľ verejného vodovodu v obci Dolné Vestenice zásobuje pitnou vodou priemyselný park v obci Dolné Vestenice, kde sídlia viaceré slovenské ale aj nadnárodné spoločnosti v oblasti gumárenskej výroby, ktoré investovali značné finančné prostriedky do výstavby a rozvoja gumárenskej výroby, zamestnávajú viac ako 2000 zamestnancov a zmluvne zabezpečujú dodávky komponentov pre veľmi náročný spotrebný, stavebný technický a automobilový sektor.
Pitnú vodu taktiež dodávame občanom obce Dolné Vestenice, ako aj podnikateľským subjektom v obci s ktorými má platné zmluvy na dodávku pitnej vody.
Realizáciou uvedenej akcie, kde aj podľa doplnených informácií zo záverečnej správy z hydrogeologického prieskumu pri predpokladanom čerpaní podzemných vôd z vrtov HV-4 a HV-5 spolu až 20 l/s podzemnej vody, dôjde k podstatnému poklesu hladiny spodných vôd a tým výdatnosti jestvujúcich zdrojov podzemnej vody. Týmto môže dôjsť k vzniku závažných problémov so zabezpečovaním zmluvne dohodnutých množstiev dodávok hygienicky nezávadnej pitnej vody. Negatívny trend v kapacite jestvujúcich zdrojov podzemnej vody vzhľadom na nedostatok tuhých zrážok v priebehu roka evidujeme ako prevádzkovateľ verejného vodovodu v posledných rokoch čoraz významnejšie, kedy sme napr. v letných mesiacoch roka 2021 vypomáhali z našich zdrojov dodávateľovi pitnej vody v obci Dolné Vestenice, aby zabezpečil požadovanú dodávku pre potreby obyvateľov obce."

Nakoľko zo zdroja a.s. VEGUM je zásobovaná nielen priemyselná zóna, ale aj značná časť obyvateľov obce, vyjadrenie, že *„<u>sa nepredpokladá</u>, že využívanie podzemnej vody z vrtov HV-4 a HV-5, ktoré bude riešené v diskontinuálnom /prerušovanom/ režime, vo vegetačnom období spôsobí „vyčerpanie" zásob podzemnej vody, resp. dramatické zníženie hladiny podzemnej vody v kolektore, ktoré by malo dosah na zdroje pitnej vody v katastrálnom území Dolné Vestenice /studne č. 1 a 3, resp. vodárenský zdroj Hradištnica"* nás v žiadnom prípade neuspokojuje a zdôvodnenie považujeme za nedostatočné vzhľadom na aktuálny stav, že a.s. VEGUM zaznamenáva zníženie hladiny v studniach.

6./ V samotnom Rozhodnutí, za výrokom, že zmena navrhovanej činnosti sa nebude posudzovať podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je uvedené, že:
„V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona druhej vety príslušný orgán ***určuje nasledujúce podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie, a splnenie ktorých je pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov nevyhnutné preukázať:***

1. *V dotknutom úseku lesného pozemku, parcely EKN č. 112 v k. ú Látkovce, kde prechádza trasa potrubia v tesnej blízkosti územia európskeho významu SKUEV0128 Rokoš a chráneného vtáčieho územia SKCHVU028 Strážovské vrchy nemôže dôjsť výrubu stromov.*
2. *Práce v súvislosti so stavbou je potrebné vykonať tak aby nebolo tiež zasahované do existujúcej mimolesnej drevinovej vegetácie. Územie je potrebné po ukončení prác uviesť do pôvodného stavu.*
3. *V ďalšom stupni povoľovania bude potrebné prehodnotiť a zosúladiť so v súčasnosti platnou legislatívou vydané povolenie na odber podzemnej vody zo zdrojov, ktoré budú spoločnosťou POMI s.r.o. na základe zmluvy so štátnym podnikom Hydromeliorácie š. p. využívané. V tejto súvislosti je povoľujúcemu orgánu potrebné doplniť údaje o predpokladaných maximálnych mesačných čerpaných množstvách podzemnej vody. K tomuto procesu bude potrebné predložiť rozhodnutie ministerstva o schválení záverečnej správy s výpočtom množstiev podzemnej vody, nakoľko orgán štátnej vodnej správy je viazaný pri povoľovaní odberu podzemných vôd hladinou podzemnej vody, ktorá ešte umožňuje trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov a riadnu funkciu vodných útvarov s nimi súvisiacich /§ 21 ods. 7 vodného zákona/.*
4. *Podľa § 22 ods. 2 vodného zákona právnická osoba alebo fyzická osoba môže na základe kladného stanoviska orgánu štátnej vodnej správy umožniť užívanie vôd v súlade s povolením na osobitné užívanie vôd tretej osobe. Predmetné vodné stavby sú vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe štátneho podniku Hydromeliorácie, š.p., ktoré sú držiteľom povolenia na odber vody. Spoločnosť Hydromeliorácie š.p. je preto v súlade s § 22 ods. 2 vodného zákona povinná požiadať orgán štátnej vodnej správy o stanovisko k možnosti užívania vôd spoločnosťou POMI, s.r.o.*
5. *Podľa § 16a ods. 1 vodného zákona ten, kto má záujem realizovať činnosť, ktorou môže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b/ vodného zákona, je povinný pred jej povolením požiadať orgán štátnej vodnej správy o vydanie záväzného stanoviska. V záväznom stanovisku orgán štátne vodnej správy v sídle kraja určí, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka podľa § 16 ods. 6 písm. b/ vodného zákona.“*

Samotné definovanie uvedených podmienok v danom rozsahu, ako aj samotné hodnotenie doterajšieho prístupu spoločnosti POMI k čerpaniu vody z katastra obce Dolné Vestenice /čo sa už deje/ a nami poukázané dopady na životné prostredie a obyvateľov obce Dolné Vestenice poukazujú na potrebu, aby zmena navrhovanej činnosti bola posudzovaná podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z.

Záver:

Na základe uvedeného žiadame, aby posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti „Rozšírenie závlahy pre pestovateľský sad – POMI – LÁTKOVCE" na životné prostredie a obyvateľov obce Dolné Vestenice pokračovalo povinným hodnotením podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

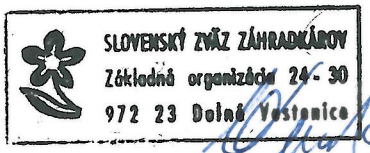

Jozef Vrecko
predseda ZO SZZ Dolné Vestenice